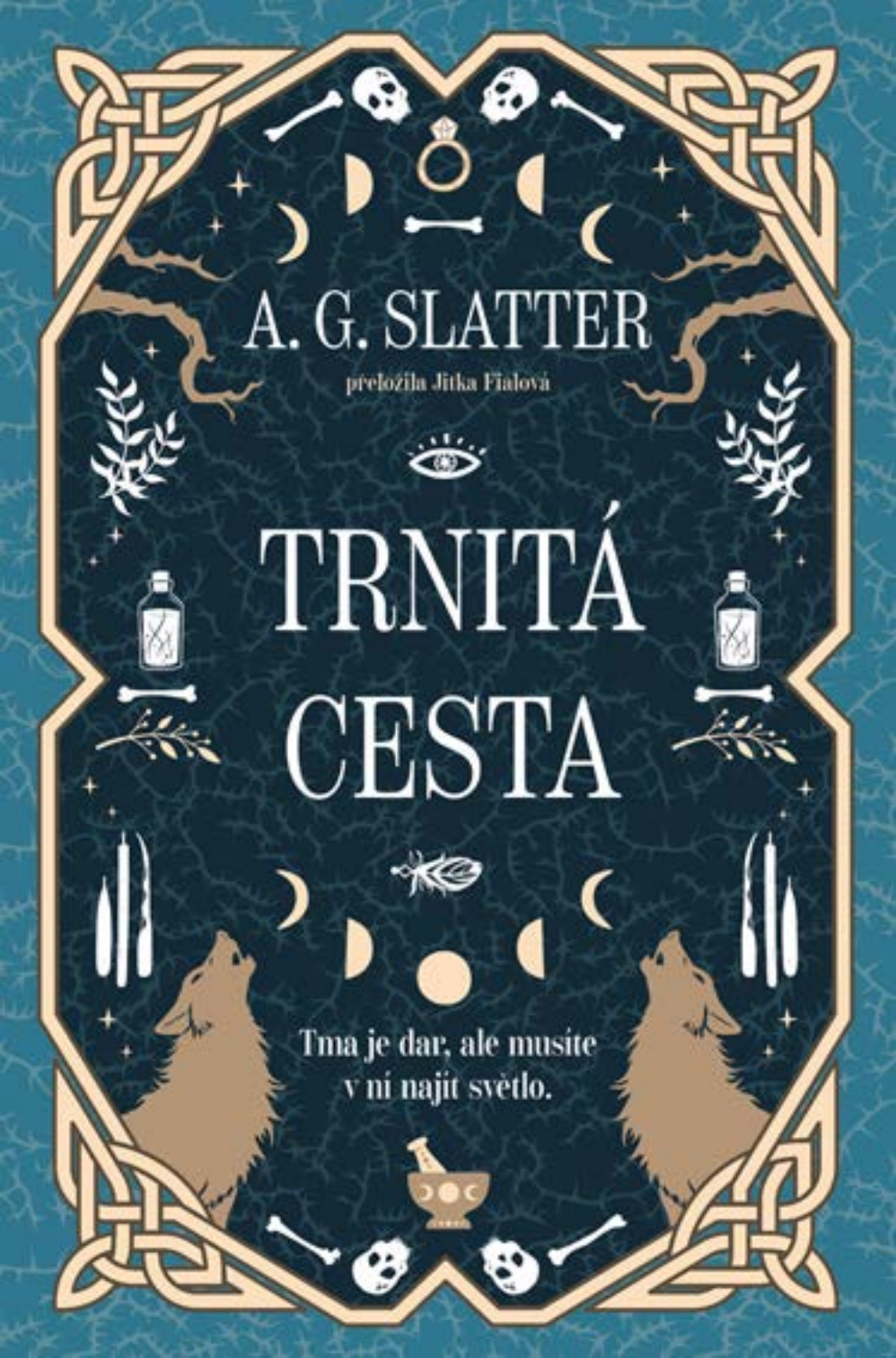

A. G. SLATTER

preložila Jitka Fialová

TRNITÁ
CESTA

Tma je dar, ale musíte
v ní najít světlo.

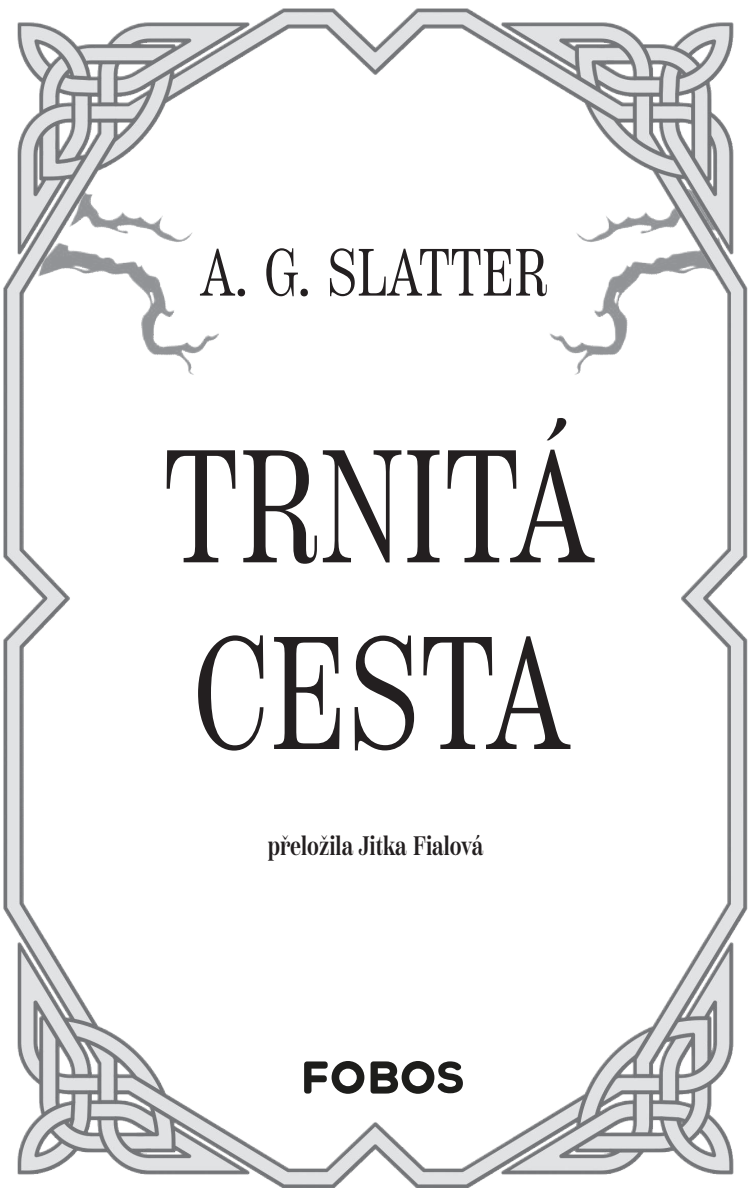
TRNITÁ CESTA

Copyright © A.G. Slatter 2022
All rights reserved
Published by arrangement with Titan Books

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Jitka Fialová, 2025
Cover © Martin Kopecký, 2025
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2025

ISBN 978-80-277-6593-5 (pdf)

A. G. SLATTER

TRNITÁ CESTA

přeložila Jitka Fialová

FOBOS

Tma je dar, ale musíte v ní najít světlo.

Murcianova *Kniha rarit*

Kapitola 1

Konečně konec.

Anebo začátek.

Kdoví?

V posledních třech týdnech hrála v mém životě důležitou roli dlouhá řada kočárů a dalších dopravních prostředků, které se – kromě nejružnějšího stáří – vyznačovaly i markantními rozdíly v čistotě a úrovni, přičemž totéž platilo i o mých spolucestujících. Z Whitebarrow do Briartonu, od Lelantova mostu k Angharadově průrvě, od téměř zničeného Lodellanu s dosud doutnajícím požářištěm po Cwenovu zříceninu, z Bellsholmu až na Ceridwenovo přístaviště i přes každou z těch zapadlých samot mezi nimi. Jistě, pořádně dlouhá oklika, ale vedly mě k ní pádné důvody. Dnes navečer mě poslední z poštovních dostavníků konečně vysadil v cíli mé cesty a potom s několika poštovními zásilkami a zbývajících cestujících – třemi sestrami, křehkými blondýnkami, které o nikom nepověděly nic dobrého a směrem ke mně ani za několik hodin neprohodily jediné slůvko – ztěžka odhrkotal směrem k vesnici Morwood Tarn.

Popravdě řečeno, dostavník nezastavil přímo v cíli, pouze u jeho vstupní brány. Odtud už musím pěšky a ten zbýající

úsek je delší, než bych si v tuto pozdní hodinu se všemi svými zavazadly přála. Ovšem po chvíli postávání na místě v bláhové naději, že mě zde někdo vyzvedne, se nakonec smírůuji s tím, že mi nezbude než se dál vydat po svých. Jen pár kroků za vysokou černou železnou bránou, kterou nahoře zdobí kudrlinky písmena *M*, schovávám lodní kufr pod keři pro případ, že by ve zdejších odlehlých končinách přece jen nějaký kolemjdoucí podlehl pokušení hrabat se ve skrovném počtu mých věcí. Kabelu se sešity mám přehozenou přes záda a cestovní tašku s drahocenným obsahem nesu střídavě v jedné nebo druhé ruce, váží totiž víc, než je mi milé. Už mám opravdu plné zuby toho, že se s ní musím táhnout, ale dávám na ni dobrý pozor. Jako vždy úzkostlivě střežím to, o co pečuji bezmála dva roky.

Hrbolatá cesta s vyježděnými kolejeui se noří mezi věkovité duby, tisy a jasany – stromy tak vysoké, že se jejich koruny nad mou hlavou dotýkají. Tu krásu bych asi dovedla ocenit mnohem víc, kdyby se dnešní den nechýlil ke konci, nepadala tma, podzim nevystřídal léto a můj kabát tmavě purpurové barvy byl ušit ze silnější látky a kdybych se neobávala problémů, které mě tady čekají. A zaručeně bych pro tu nádheru měla větší pochopení, kdyby se nedlouho poté, co jsem zašla hlouběji na území panství, nezačaly z podrostu u příjezdové cesty ozývat jakési zvuky.

Nepřidávám do kroku, i když úsilí udržovat stejné tempo mě skoro ubíjí. Vyděšeně nekřičím, neptám se, kdo tam je. Zato si pravou rukou poklepu na hlubokou kapsu sukně, abych se ujistila, že dlouhý nůž tam stále mám. Už jsem za soumraku prošla dostatečný počet zšeřelých ulic, abych věděla, že dřív než čepel v břicho nebo škrtidlo kolem hrdla vás zabije strach, protože v panice vás rozum opustí a zachováte se pošetile.

Ať už se tam pokradmu pohybuje cokoli, mám pocit, že šelestí právě tak hlasitě, abych si jeho přítomnost uvědomovala. Občasné začmouchání a začenichání se jindy dozajista jeví jako absolutně neškodné, ale nikoli za situace, kdy se původce těch zvuků tvrdohlavě drží z dohledu. Čas od času ke mně vánek cosi donese, intenzivní pižmový pach, jaký provází zvíře, které se živí mladým masem a spí v norách, a z toho mě mrazí. Odhodlaně zvedám bradu, jako kdyby obloha nad větvemi netmavla bouřkovými mračny, jako by mě nikdo nepronásledoval a moje srdce nebušilo tak silně, že div nepřehlušuje blížící se hřmění. Ale vytrvale držím stále stejné tempo.

Když klikatá cesta konečně opouští klenbu stromů, poprvé spatřím panské sídlo, které se dole rozprostírá. Zastavuji se, zírám a nic nedbám na to, že za mnou cosi dál číhá. Zhluboka se nadechnu a vzdychnu; netušila jsem, že ten povzdech, trochu roztřesený a rozechvělý, čekal na tuto chvíli. Nechtěla bych, aby ho někdo slyšel.

Odvahu, Asher. Nikdo jiný ti ji nedá.

Při pohledu zepředu by se zámček mohl jevit jako téměř skromný, pouhá dvě patra ze světlešedého až stříbřitého kamene a nahoře podkroví, ale protože se k němu blížím ze strany, vidím, že hloubka stavby šířku průčelí značně přesahuje. Panské sídlo se táhne daleko dozadu a já se snažím odhadnout, kolik pokojů v něm asi je. Před ním se na třech terasách rozkládá rozkvetlá zahrada, z ní pak vede deset schodů k malému krytému vchodu, odkud už zbývá jen několik kroků ke dveřím ze dřeva medové barvy zasazeným pod kamenný gotický oblouk. Nalevo od zámčku se nachází rybníček pro kachny a vpravo od něj teče potok příliš široký, než aby se dal přeskocit, na druhou

stranu však natolik úzký, že si nezaslouží být řazen k řekám. Jestlipak se jeho vody někdy vylévají z břehů?

Na obloze se zablýskne a přes klenbu světa se začnou vrhat obrovské bílé ohnivé čáry. Třesk hromu mi zazní v hrudi ozvěnou. Usilovně mrkám, chci se zbavit podivného účinku, který to má na můj zrak. Zaskočilo mě, když z barev zůstala jen černá a bílá, jako bych před sebou měla rytinu v nějaké knize.

Za zámečkem stojí mnohem menší stavení, dle velikosti soudě snad se čtyřmi místnostmi. Tmavé dřevo, bílá omítka, vysoký komín a po straně vodní kolo, které pohání proud toho potoka, co není dost velký na řeku.

Znovu se zablýskne, blesky v rychlém sledu uhodí do země na dvou místech přede mnou a ten třetí zasáhne nedaleký starý tis, stojící jako osamělý strážce při kraji příjezdové cesty. Vzplane tak rychle, že víc žasnu, než abych se bála. Zůstala bych a ještě chvíli přihlížela, ale nebesa se otevírají a před ošklivými těžkými kapkami není úniku; ty ten strom uhasí. Navzdory všemu se usmívám. Z podrostu za mnou ke mně dolehne zřetelné zavrčení, veškerá snaha kradmo se za mnou plížit a skrývat se je ta tam.

Konečně se rozbíhám.

Opouštím cestu k zámečku, která se po mírném svahu vine dolů v zákrutech, a беру to nejkratším směrem přes zvlněný trávník. Utíkalo by se mi snáz, kdybych se tolik nebála, že si zvrtnu kotník, a cestovní tašku k sobě netiskla tak silně, že mi věci v ní zanechávají na žebrech modřiny. Ke vchodu ale stejně dorazím promoklá, jako bych sem šla pomalu, jen co noha nohu mine. Někdo můj příchod očividně zpozoroval, protože dveře se přede mnou otevřou ještě dřív, než došlápnu na první schod.

Za dveřmi na mě v záři světla čeká vysoký muž v černém, s protáhlým bledým obličejem a prořídilými šedivými vlasy sčesanými dozadu. Je vyzáblý, ale mile se usmívá a hluboko zasažené oči má laskavé. Zvedá ruce a gestem mě popohání: *Honem, honem.*

Když procházím pod obloukem vchodu, vrhám pohled přes rameno zpět na trávník a zahradní terasy, kudy jsem přišla. Znovu se zableskne a v okamžiku, kdy světlo ozáří terén, se až nahoře v ohybu cesty najednou stříbřitě zaleskne jakási zvláštní nahrbená silueta, jež mi něco... Něco mi připomíná. Così velkého, ale neurčitěho tvaru, něco, co nedovedu přesně zařadit, protože mi dokonce i správná barva vypadla z paměti; utkvěly mi v ní pouze červené oči. Odhodlaně, třebaže mnou právě cloumá něco víc než jen zima, překračuji práh a dveře se za mnou rychle zavírají.

Překvapivě malá vstupní hala má k velkoleposti daleko, zato je velmi dobře osvětlená; část podlahy pokrývá hedvábný koberec – učiněná rozkvetlá louka – a já si dávám záležet, abych po něm v zablácených botách nešlapala. Nábytek zde nezabírá mnoho místa: obyčejné odkládací stolky, jediná židle z třeshňového dřeva, stojan na deštníky z nějakého třpytivého kamene, věšáková stěna se šálami a slunečníkem a už skoro nic jiného. Doleva i doprava vedou zavřené dveře s ozdobnými mosaznými klikami ve tvaru koule. Naleštěné schodiště do horních pater je spíše úzké; jako sloupky zábradlí slouží vyřezané dívčí hlavy, kterým na čele začíná růst paroží. Napadá mě, jestli sem ty laní dívky nezabloudily při migraci. Vysokými okny na podestě v polovině schodiště je venku vidět tmavošedé mraky a hru blesků.

„Slečno Toddová,“ osloví mě muž; opravdu pro něj nejsem žádné překvapení, náhoda sem jistě nezavádí mladé ženy často. I když v mém případě to mládí tak úplně nesedí; nejsem sice stará, ale rozhodně jsem *starší* než jejich poslední guvernantka. Muž si mě pozorně prohlíží od hlavy k patě – z čiré zvědavosti, nic sexuálního v tom není. Jsem o něco vyšší než on a širší v ramenou. *Sošná*, říkala moje matka za dobrých dnů, *baculatá* za těch špatných. Muž zamává rukama, jako by tím dokázal vyhnat vlhko z mého tenkého kabátu a teplé černé sukně. Zahlédnu svůj odraz v zrcadle mimořádných rozměrů, jež stojí hned vedle objemného věšáku. Prakticky nejsem k poznání. Zelený hedvábný klobouček zplihl a cítím, o kolik víc nyní dešťová voda tíží můj drdol pevně spletený ze šedohnědých vlasů. Potrvá hodiny, než uschnou. V obličejí jsem bledá, a ačkoli jsem se nikdy necítila zrovna jako krev a mléko, teď vyloženě vypadám jako přízrak. Odvracím pohled dřív, než výraz ve svých očích stihnu důkladněji prozkoumat, mrkám a nechávám je chvíli zavřené, abych se uklidnila a aby do mého nitra nemohl nahlédnout ani ten muž.

„Ano,“ přisvědčím a připadá mi, že to nestačí. „Jsem Asher Toddová.“

„Já jsem Burdon. Čekali jsme vás až zítra, má drahá slečno Toddová.“ Jeho ruce se sepnou jako kajícíná křídla. Zpoza dveří nalevo slyším spílání a cupitání, ale nikdo se neobjevuje. „Ve-lice se omlouvám, byli bychom poslali Eliho, aby pro vás dojel s koleskou. I když v tomhle počasí by vám lehký kočár kdovíjakou ochranu asi stejně neposkytl.“

„Ta procházka byla osvěžující, pane Burdone. Byla jsem zavřená v dostavnících a kočárech celé dny a čerstvý vzduch mi

udělal dobře." Ve skutečnosti to byly týdny, ale to vědět nepotřebuje. Na prostředníčku pravé ruky mám smuteční prsten ze slitiny mědi a zlata. Je mokrá od deště a klouže mi z prstu, proto se ho pokouším sušit o nejméně vlhkou část své sukně. Nesmím dopustit, abych ho ztratila.

„Jenom Burdone, slečno Toddová. No nic, doufám, že jste se nenastydla, rodinu by nepotěšilo, kdybyste kvůli nějakému opomenutí z naší strany onemocněla,“ dodá překvapivě mile a ukloní se. „Pojďte, ukážu vám, kde budete mít pokoj.“ Podívá se na cestovní tašku, kterou si tisknu k boku. Kapky z ní velmi hlasitě dopadají na kamenné dlaždice. „To je *všechno*?“

„Ovšemže ne. Mám kufr.“ Zamračím se. „Nechala jsem ho u brány.“

Burdon se podívá za mě a vystrčí bradu. Když se obrátím, vidím, že kdosi právě prochází se skloněnou hlavou pod kamenným obloukem dveří a můj lodní kufr nese na širokém rameni.

Opatrně ho pokládá na pěkný koberec, jako by z kufru ani z něj samotného nestříkala voda, a potom se otřeše jako pes. Plášť z voskovaného plátna a klobouk se širokou krempou přidají další bohatou kaskádu kapek a zpod nich se pak vyloupne vysoký mladík s černými vlasy, zelenýma očima a strništěm na bradě. Letmo se na mě podívá a ihned pohled odvrátí, jako by na mně nebylo naprosto nic zajímavého.

„Eli,“ osloví ho Burdon a zprvu si myslím, že mi ho chce představit, ale ne: on ho kárá. „Tohle paní Charltonovou nepotěší.“ Majordomus významně ukazuje hlavou na jezírko, které se na podlaze utvořilo a začalo se vsakovat do koberce.

Eli pokrčí rameny. „Do šeríkového pokoje?“

„Ano, prosím.“

Eli můj kufr znovu zvedne, jako by neobsahoval nic těžšího než peří – jako by v něm nebyly knihy a vysoké boty, šaty a pečlivě zabalené lahvičky nebo hmoždír s paličkou z čediče od čarodějek z Whitebarrow. Obrací se a zdolá naleštěné schodiště dokonce ještě dřív, než za ním Burdon a já vykročíme. Když mě mímí, ucítím vůni kouře z dýmky a ještě něco, co nedovedu přesně určit. Majordomus se zlehka dotkne mého ramene, aby mě nasměroval nahoru.

„To byl Eli Bligh,“ řekne a já přikývnu. „Dobře, že jste k nám dorazila před setměním. Tady na panství může být nebezpečno, pokud se tu někdo nevyzná. Je zde opuštěný kamenolom, na který byste potmě narazit nechtěla.“ Usmívá se, aby to nevypadalo, že mi má v úmyslu nahnat strach. „Troufám si říct, že brzo zjistíte, jak to tady chodí.“

„Děkuji vám, Burdone.“ Oslovovat někoho příjmením, jako bych byla něco lepšího než on, je pro mě nezvyklé; v životě jsem často nacházela útočiště právě mezi služebnictvem. „A rodina je...“

„Na slavnosti v Morwood Tarnu,“ nenechá mě dokončit otázku a potom, když už jsme na podestě, vyhlédne vysokými okny ven. „I když si troufnu říct, že se asi uchýlili někam pod střechu, aby se vyhnuli bouři.“

„Ovšem.“

„Čistě mezi námi, slečno Toddová, na vašem místě bych využil příležitosti, že si můžete dnes večer odpočinout. Brzy vás čeká těžká práce se třemi dětmi, a i když jste přijela o den dřív, bude se od vás očekávat, že začnete hned zítra.“ Usmívá se, aby mi dal najevo, že tak velká zlobidla to zase nejsou, ale potom se

ten výraz vytratí. „A nepochybuji, že starší paní Morwoodová vám dá taky pěkně zabrat.“

Změřím si ho podezíravě, on se však jen znovu usměje a stiskne můj loket: *Tady doleva.*

Vydáme se chodbou v prvním patře k pěknému pokoji (takže mě nečeká žádný kamrlík pro služebné v podkroví). Než překročím práh, nejdřív místnost přeletím pohledem: v krbu hoří oheň, ale po tom, kdo ho právě zapálil, už není ani stopy, dále vysoký šatník, toaletní stůl se zrcadlem a sekretář ze světlého dřeva medové barvy. U krbu křeslo a stůl, na němž leží podnos: čeká tam miska s dušeným masem a zeleninou, z níž se dosud kouří, na talíři chléb, kus dortu a sklenice s čímsi, co vypadá jako tokajské. Zakručí mi v žaludku. Dá se tedy předpokládat, že si mého příchodu někdo všiml podstatně dřív, než mi Burdon přišel otevřít. Záclony jsou světle purpurové, stejně jako závěsy kolem postele. Na nočním stolku vykládaném perletí leží miska z křišťálového skla se suchým šerikem a line se z ní slabá vůně. Můj kufr stojí u postele a Eli je pryč, zůstalo tam po něm jen trochu kouře z dýmky a na hedvábném koberci řada mokrých šlápot.

„Je tu i jiný personál, Burdone? Kromě vás, paní Charltonové a Eliho Bligha?“

Zachrčí smíchy. „Eli by nejspíš nerad slyšel, že patří k personálu. Má tady na panství chalupu. Hospodyně je Enora Charltonová. Potom je tu služka Luned – my tři bydlíme tady v domě. Po panství jsou roztroušené domky dvaceti pachtýřů s rodinami a ve smlouvě mají, že musejí přiložit ruku k dílu, když je třeba – Owen Reiver pracuje třeba jako kočí a jeho syn Tew jako komorník. Tib Postlethwaiteová každé ráno nosí mléko

a osm jejích synů pracuje na polích. Dvě z Binionových dcer chodí jednou za týden pomáhat s úklidem – zámeček je velký – a mimochodem, jsou to dvojčata, která se od sebe nedaří rozeznat, ani se o to zbytečně nepokoušejte. A jeden člověk dělá v lese. Troufám si říct, že to u nás chodí trochu jinak než v přepychových domech ve velkých městech. Nežije se tu lehce, ale zvládáme to.“

Vcházím do pokoje: Burdon mě už nenásleduje. Otočím se k němu a on se ukloní ve zdvořilém gestu.

„Doufám, že se tady budete cítit dobře, a snad tu dokonce budete šťastná.“ Znovu se usměje. „Kdybyste něco potřebovala, u krbu je šňůra, kterou přivoláte mě nebo Luned, případně paní Charltonovou. Dobře se vyspěte, slečno Toddová.“

„Děkuji vám, Burdone,“ řeknu a pomyslím si, že spát hned tak nepůjdu, ale potom letmo vyhlédnu ven z oken a vidím, že mezitím padla noc, aniž bych si toho všimla. Slyším, že se dveře zavírají, a zahledím se na sklo, proti kterému se déšť vrhá, jako by chtěl proniknout dovnitř. Když ke mně dolehne *cvak* západky, vyčerpání mě přemůže. Klopýtám ke křeslu, celá se třesu a bojím se, že budu zvracet přímo tady, v tomto přepěkném pokoji. Cestovní tašku nechávám sklouznout na podlahu. Když dopadne na koberec, zlehka to bouchne (ale její obsah příliš neprotestuje), kabelka putuje na podlahu za ní a já se sesouvám do křesla.

Za chvíli třes polevuje, stejně jako hučení v uších, ale žaludek mám dál jako na vodě, proto ulamuji kousek chleba a cpu si ho do úst, jako by mě nenaučili, jak se chovat. Je slaný a sladký zároveň a příliš rychle ho všechen sním. Potom dušené maso, které je výborné a je ho hodně. Tokajské a dort si nechávám na později, aby se mi neudělalo špatně.

Klímám v křesle, z jedné strany mě suší oheň, zatímco druhá je stále mokrá a studená, když se ozve zaklepání. „Ano?“ zavolám, ale protože nedostávám žádnou odpověď, ztěžka se zvedám a jdu ke dveřím.

Za nimi nikdo.

Vycházím na dlouhou, tlumeně osvětlenou chodbu a rozhlížím se. Napravo jsou další dveře, napůl otevřené, proto k nim po špičkách zamířím. Uvnitř je vana s nohami ve tvaru drápů a stoupá z ní pára vonící růžemi. Na rohu skříňky z tmavého dřeva jsou úhledně složené dva tlusté ručníky a na nich leží kostka mýdla.

Ale opět nikde ani známky po tom, kdo koupel přichystal.

Krčím rameny a nabídku přijímám.

Takový je můj začátek v Morwood Grange.

Kapitola 2

Vím, je to jen sen, ale nemůžu ze sebe setřást pocit, že tu chvíli nyní prožívám znovu.

V ten den si moje matka Heloise poprvé uvědomila, co dokážu. Ráno je chladné, mrzne a jsme v jednom z mnoha pokojů, které měla pronajaté během mého dětství. Je mi pět, ne, šest; ještě tu nejsme dlouho. S panem domácím, jehož manželka ji nemá ráda, se matka dohodla, že nám obstará chleba a nějaké dřevo na topení. Sedíme před ohýnkem a jíme okoralý chléb, ona na jediné židli v pokoji, já se zkříženýma nohama na podlaze na jednom ze silných kabátů, které se jí podařilo propašovat ven z poslední domácnosti, jejímiž členy jsme se staly, třebaže jen nakrátko. Až se setmí, přehodíme ho přes úzkou postel, o níž se dělíme, aby od nás zaháněl zimu.

Dříví není mnoho a musí nám vydržet co nejdéle. Plameny v krbu skomírají, nešíří kolem sebe skoro žádné teplo a září tak slabě, že Heloisiny překrásné rusé vlasy se téměř nelesknou. Upírám zrak na konce bledě oranžových plamínek, na nichž se čas od času mihne modrá, a přeji si, zoufale si přeji, aby byly větší. Vyšší. Žhavější. Nevím, kdy se oheň pořádně rozhořel, ale po čase si uvědomuji, že je mi tepleji a plameny skáčou do výšky.

„Asher!“

Netuším, jak dlouho na mě moje matka volá, zato cítím, že mi její prsty sevřely rameno. Z posledního domu jsem ještě stále dobře živená, mám na sobě vrstvu tuku, ale její nehty se mi zarývají do masa a to bolí. „Mami! Co je? Udělala jsem něco špatného?“

„Co jsi udělala? Spíš co děláš!“ Její obličej je velmi blízko, oči jí vyloženě hoří. „Já tě sleduji, vidím ten oheň.“ Prsty povolí a mně se chce vykřiknout úlevou. „To už nikdy nesmíš, Asher!“ „Ale mami, jen jsem si to přála.“

A ten pohled, který na mě upírá... Tehdy jsem nepoznala, co v něm je, ale přijdou léta, kdy ho uvidím znovu. Ano, viděla jsem v něm strach. Strach o sebe i o mě. Ale jak jsem vyrůstala, uvědomila jsem si, že je v něm i jakási naděje, svého druhu touha. Počátek nějakého plánu, dokonce už tenkrát.

Heloise klečí vedle mě, bere mě do náruče a domlouvá mi: „Holubičko, takové věci dělat nesmíš. Nesmíš nikdy dovolit, aby to lidi viděli. Nemůžeš dopustit, aby zjistili, že jsi jiná. Upálí tě, srdíčko moje, nebo tě utopí ve studených hlubinách.“ Hladí mě po vlasech a šeptá mi, že se musím naučit zachovávat tajemství, a já té noci nespím, protože mi hrůza zalézá do morku kostí, až mě mrazí.

S ohněm jsem si od té doby už nikdy nehrála.

Probouzím se, protože najednou mě cosi tíží na bříše, ta náhlá, silná bolest kontrastuje s vysokým chichotáním, které ji doprovází. Hodně dlouho jsem dezorientovaná – stejně jako jsem

byla každou noc a každý den po několik týdnů od té doby, co jsem ve Whitebarrow odešla z domu, který mi nepatří –, ale potom ucítím šerák a vzpomenu si, kde jsem. Otevřu oči a vidím dva obličejy, malé, kulaté a milé. Patří holčičkám asi ve věku pěti a deseti let. Ta menší, s rusými vlasy a modrýma očima, nápadně krásná, sedí přímo na mně. Ta starší si lehá vedle, hnědé kadeře rozčuchané, bledá pleť a oči, které nezapřou, že jsou to sestry. Obě v šatech z červeně kostkované látky. Usmívám se navzdory tomu nepříjemnému pocitu a rozčilení z toho, že ke mně tak vpadly. „Dobré ráno! Vy budete Sarai a Albertine.“

Opatrně Sarai odsunu a posadím se, připravená na hru, ale potom uvidím chlapce v modrých tartanových kalhotách, bílé košili a krátkém saku. To musí být devítiletý Connell. Stojí u toaletního stolku a drží mou cestovní tašku, kterou jsem tam lehkomyšlně nechala ležet, protože jsem svůj pokoj pokládala za nedotknutelný. Zatím ji ještě úplně neotevřel. Vzplane ve mně hněv, jako by to byl oheň, a zakřičím. Chlapec se lekne a couvne – na moment si myslím, že za tašku zatáhne a nechá ji spadnout, ale nestane se tak a taška zůstává v bezpečí.

Strčím do Albertine, která se skulí z postele a vykvikne. Rychle vstanu a přitom o ni mimoděk zakopnu. Vrhnu se k chlapci, rychle popadnu jeho ruku nad loktem a on vytřeští oči. Cítím, že mnou cloumá zlost mé matky, jako by se do mě soustředilo to nejhorší z ní. Moje prsty se boří do měkké paže, a ačkoli mi část mého já domlouvá, abych přestala, nedokážu to. Svírám ho ještě pevněji a spílám mu přímo do obličeje.

„Jak se opovažujete?! Jak se opovažujete?!“

A on se rozbrečí. Za mnou začínají kvílet jeho sestry a mně se konečně podaří zkrotit svůj temperament. Connella pustím,

ale on strachem strnul. Narovnáвам se, několikrát se zhluboka nadechnu a potom se dotknu jeho ramene; chvěje se. Je mi stydno. To není dobrý začátek.

V návalu vzteku a při mé výšce mu musím připadat jako obr. Dřepnu si, takže si hledíme z očí do očí.

„Connelle, mrzí mě, že jsem křičela, ale nesmíte sahat na osobní věci jiných lidí. Tohle patří mně, je to soukromý majetek. Dokud tady budu, tato místnost mi patří, proto mi slíbíte, že sem bez mého svolení už nikdy nevstoupíte. Ano, Connelle?“

Kývne hlavou na souhlas a z očí mu kanou slzy. Ani já k nim nemám daleko, ale zaháním je.

„Musíte to říct nahlas, Connelle, jinak by to nebyl opravdový slib.“

„Slibuji. Slibuji, slečno Toddová.“ Hlas se mu třese, ale zní to upřímně. A vyděšeně.

„Hodný kluk. A teď“ lehce mu poklepávám zdola na bradu a usmívám se, „už jsme přátelé, ano?“

„Ano, slečno Toddová.“ Nejistý úsměv.

„A protože jsme přátelé, můžete mi říkat slečno Asher,“ řeknu a on překvapeně mrká. Obracím se k holčičkám, které potichoučku sedí na kraji postele. „A slečny, doufám, že vy mi také slavnostně slíbíte, že sem nikdy nevkočíte bez pozvání?“

„Ano, slečno Asher,“ potvrzují unisono.

„Pak je všechno v pořádku a oduštěno. A teď se musím připravit.“ Vrhám pohled na hodiny na krbové římse – je ještě brzy – a říkám si, kdo děti asi oblékl. „Sejdeme se dole za hodinu a začneme znovu od začátku.“

Když odejdou, znepokojená klesnu do křesla. Navzdory tomu, co stojí v mém doporučujícím dopise, zkušeností s dětmi

moc nemám, ale je mi jasné, že si ze mne rozhodně budou pamatovat jen ten vztek. Jenže já jsem hlavně chtěla, aby mě měly rády.

Vstanu a prohlížím cestovní tašku a její obsah: naštěstí nepřišel k úhoně. Všimnu si, že namísto prázdného podnosu ze včerejška už na stole stojí nový, tentokrát s miskou ovesné kaše, stříbrnou konvicí a šálkem, dvěma krající chleba, džemem a máslem – neboli že ke mně někdo vstoupil, když jsem hluboce spala. V šeríkovém pokoji je rušno jako na městském tržišti.

Musím najít nějakou skrýš. Dveře mají zámek, ale zamčený pokoj budí dojem, že je v něm něco schovaného. S mým kufrem je to jinak – zajistit ho proti otevření prostě vypadá jako přirozená opatrnost. Ale i tak budu potřebovat místo, kam budu ukládat svá tajemství – zámky lze otevřít až příliš snadno.

Za necelou hodinu někdo nesměle zaklepe na dveře. Mám na sobě šaty z tmavě zeleného sukna, na záda mi spadá cop ze stále ještě vlhkých vlasů a vzala jsem si náušničky s drobounkými perlami, které patřily mé matce. Cestovní tašku mám prozatím zamčenou v kufru. Štípu se do tváří a tisknu rty, abych jim dodala trochu barvy, ale jinak se nijak nekráslím. Guvernantka, jak se sluší, s nevýraznými očima a vlasy běžné hnědé barvy, nic víc, nic méně.

Když dveře otevřu, najdu za nimi mladou ženu, snad osmnáctiletou – tedy asi o deset let mladší, než jsem já –, se světlými kučerami pod bílým bavlněným čepcem, v bleděmodrých šatech s živůtkem zdobeným sámkou a v široké objemné sukni se

sněhobílou zástěrou. Udělá pukrle, ale nějak se jí podaří, že ta úklona vypadá impertinentně.

„Slečno Toddová, šla byste dolů? Pan Luther a paní Jessami-ne vás přijmou.“

Jak líbezně formulované pozvání! Takové se nedá odmítnout. Usměje se, což mi neoplatí, prostě se obrátí a odchází. Automaticky předpokládá, že ji budu následovat. Učiním tak.

„Smím vědět, jak se jmenujete, anebo to má zůstat tajemstvím?“ zeptám se provokativně. Ani se neohlédne, ale zaslechnu slovo *Luned*.

„To vy jste mi včera připravila koupel, Luned?“

„Jo, taky jsem vám donesla večeři a zatopila v krbu,“ řekne, jako by to byla kdovíjaká námaha, a ne prostě její povinnost. „Paní Charltonová mi to nakázala, i když vás tak brzo nečekali.“ Jen abych nepochybovala o tom, jak velké potíže jsem jí způsobila.

„Děkuji vám. Po takové cestě bylo velmi příjemné zjistit, že je všechno připraveno. Pracujete tady dlouho, Luned?“

„Skoro dva roky,“ odpoví a vrhne pohled přes rameno. Potutelně se na mě dívá přimhouřenýma očima. „Déle než ta poslední guvernanka.“

„Opravdu?“ zeptám se, jako by mi to nedělalo vůbec žádné starosti, jako bych o zdejší situaci nic nevěděla. „A kam šla?“

„Ale, zase tam, odkud přišla, slečno. Zdejší podnebí neodpovídalo jejím představám, zřejmě na její vkus až příliš často pršelo.“ A pak zazní cosi, snad povzdech nebo uchechtnutí, ale určitě za něj můžou nervy.

Ten zvuk si zapamatuji, stejně jako její nabroušenost a nepřátelský postoj, a usoudím, že si na ni budu muset dávat pozor.

Stejně tak snadno se z ní může stát přítel jako nepřítel, a jak se to vyvrbí, o tom může rozhodnout i maličkost. Dolů po schodech, znovu do malé vstupní haly, potom dveřmi nalevo, nyní otevřenými, a chodbou zalitou slunečními paprsky díky řadě oken, která jsou také vlevo. Zahrady venku vypadají svěže, mají dostatek vody a zelenají se, ale po prudké bouři tam nezůstal jediný květ: všechny leží na trávniku a ty barevné tečky se třpytí jako diamanty; jsou červené, purpurové, oranžové, žluté, růžové i fialové. Luned ukazuje, zatímco jdeme kolem: „Salon, kancelář pana Luthera, hudební pokoj paní, malá jídelna, kam se chodí na snídani, a velká jídelna.“

Znenadání se zastaví, takže do ní málem zezadu vrazím, a rázně otevře dveře. „Knihovna,“ oznámí a potom ukročí, abych mohla vejít.

„Děkuji vám, Luned. Doufám, že vás čeká pěkný den.“

Když sahá po klice, aby za mnou dveře zavřela, vypadá překvapeně.

Stěny v knihovně jsou obložené tmavým dřevem, před krbem, v němž praská oheň, čekají tři kožené pohovky rozmístěné do tvaru U a pod širokým oknem stojí nevelký, umně vyřezávaný psací stůl. Většinu stěn pokrývají police s knihami a já odolávám pokušení prozkoumat je dřív než své nové zaměstnavatele. Odtrhávám pohled od svazků, nasazuji upjatý úsměv a Luthera a Jessamine Morwoodovy si zkoumavě prohlížím.

Nejdřív se dívám na ni. Sedí na jedné z pohovek s výšivkou v ruce. Je drobné postavy a vlastně není o mnoho vyšší než její nejstarší dítě. Černé, volně splývající vlasy si nedávno očividně víckrát než jednou úzkostlivě projela prsty, oči má zarámované dlouhými řasami, pleť nezdravé barvy. Oblékla si červené hed-

vábné šaty složitě zdobené mašličkami a zlatou krajkou, což je ve všední den absurdní, ale už dávno jsem zjistila, že bohatí si sami určují, co se kdy hodí. Kolem krku má náhrdelník posázený rubíny, v uších odpovídající náušnice, prsty obtěžkané prsteny a zápěstí náramky. Přece se takhle nenastrojila kvůli mně? Ale potom se na mě plaše usměje a já docházím k závěru, že to bude její manžel, kdo si přeje, aby takhle vypadala: je jeho trofejí, důkazem jeho prosperity, zkrátka reprezentativní manželka.

Ve Whitebarrow jsem slyšela vyprávět, že v některých kostelech jsou mrtvá těla samý šperk, světci leží pod ozdobami ze zlata, stříbra a diamantů a vše drží pohromadě kouzla a čary. Pohled na Jessamine Morwoodovou mi to připomněl. Odvrácím od ní oči, nechci mít v hlavě myšlenky na mrtvolu.

„Slečno Toddová,“ osloví mě Luther Morwood a přivolá tak pozornost k sobě. Stojí u krbu, na sobě oblek v několika odstínech tmavošedé. Nabízí mi ruku, kterou stisknu, a přitom si všimnu úhledně ostříhaných nehtů i způsobu, jakým rukáv jeho košile vyčnívá o předepsaných pár centimetrů z tmavě šedého redingotu. Z kapsy mu visí zlatý řetízek hodinek. Luther je dosti vysoký, má krátké rusé vlasy a úhlednou kozí bradku. Jeho výraz mi říká, že pro takové, jako jsem já, nemá čas.

Vtom mi to dochází – jsou zámožní a musí mi své bohatství předvést. Musím přece vědět, jakým privilegiem pro mě je možnost tady být, i když jejich panství leží ve velmi odlehlém kraji; nepotřebují jiné aristokraty ani přepychové domy ve městech jako Lodellan nebo Breakwater ani v žádném z velkoměst, jimž vládnou knížata a biskupové a jiné sorty zlodějů. Jsou bohatí, tuze bohatí, a dokud to budu mít na paměti, všechno půjde dobře.

„Pane Morwoode, paní Morwoodová, je mi potěšením se s vámi oběma setkat,“ řeknu a jeho ruku pouštím tak rychle, jak to zdvořilost připouští – dlaň má studenou a suchou a ten pocit je z nějakého důvodu stejně nepříjemný, jako kdyby byla zpocená a teplá.

„Váš doporučující dopis byl vynikající, slečno Toddová,“ řekne a já prostě přikývnu. *Dobře to vím.* „I když vás vlastně téměř nepotřebujeme. Moje manželka snadno dokáže zajistit, aby děti uměly číst a počítat. Connella za rok pošleme do internátní školy, ale do té doby bude dobré, aby na něj někdo dohlížel a vedl ho ke studiu. Pokud jde o dívky, cokoli se rozhodnete, že by měly znát, zcela postačí.“

Červenám v obličeji. Dává mi jednoznačně najevo, že zde nejsem vítaná. Neujde mi, že o předchozí guvernance se nezmínil.

Střelím pohledem k jeho manželce: má dobře natrénovaný výraz a jen díky tomu, jak pozorně se dívám, postřehnu, že na jejích rtech a nosu roste napětí a že bledne v obličeji. Jak dlouho už jsou manželé? Přinejmenším deset let, když mají Albertine. Odkud Jessamine pochází? Je z Lodellanu? Nebo z nějakého jiného panství poblíž? Nebo z Přístavu svatého Sinwina či z Bellsholmu? Ráda bych věděla, co Jessamine od svého manželství očekávala.

„Mám znalosti z mnoha předmětů, včetně matematiky, medicíny, botaniky a biologie – chtěl byste, abych Connella vedla tímto směrem? Předpokládám, že si budete přát, aby studoval na univerzitě. Poskytne mu to výhodu.“ Sklopím oči. „Vaše matka, která mě najala, se o tom vyjádřila zcela jednoznačně.“

Luther Morwood zůstává dlouho zticha – možná nebylo moudré mluvit asertivně tak brzy – a pak si odkašle. „Whitebarrow

je dobré město s dobrou univerzitou. Byl váš otec lékařem nebo tam přednášel?"

„Pane, svého otce jsem neznala. Odešel dřív, než jsem byla dost velká, abych se na něj pamatovala, a moje matka si nepřála o něm mluvit. Domnívám se, že to pro ni bylo příliš bolestné.“ Ať si z toho udělají závěry, jaké chtějí, buď je to pravda, anebo lež. Třeba že moji rodiče neznali jeden druhého déle než jednu noc a že šlo o obchodní transakci. Že jsem jen další z nemanželských dětí, které po sobě zanechali potulní učenci či vojáci, studenti medicíny nebo profesori. Na tom nezáleží: doporučující dopis z Akademie Mater Hardgraceové je prvotříd- ní, v žádném případě není padělaný a mluví o mé inteligenci, nápaditosti a vytrvalosti. Obsahuje pouze několik nedůležitých lží, včetně mé docházky do této instituce. Vzdělání, které mám, na výuku Morwoodových potomků více než stačí. „Měla jsem prostě štěstí, že moje matka věřila v užitečnost studia. Škudlila a šetřila, abych se v životě měla lépe než ona.“

„Vaše matka už také zemřela?“

„Ano, pane. Téměř před dvěma lety. Měla těžký život a byla vyčerpaná. Troufám si říct, že odešla ráda.“ Další lež.

„Dozajista odpočívá v boží náruči,“ vpadne nám do řeči paní Morwoodová a já jen s obtížemi zvládám svůj výraz v obličeji. Žádný bůh Heloise útěchu neposkytl, nevzal k sobě její duši a žádný mnich jí před smrtí nepožehnal.

Přesto se mi daří ze sebe vypravit: „Děkuji, to je od vás laskavé.“

„Máte rozkošný prsten, slečno Toddová, velice neobvyklý,“ pokračuje Jessamine Morwoodová, jako by šperky byly tématem, o němž ženy mohou bezpečně konverzovat.

Instinktivně se ho pokusím schovat, ale potom na tváři vyloudím úsměv a prstenu se dotknu, jako bych to vždycky dělala s radostí. Byl zhotoven pro ruku někoho jiného. Vypuklé skličko chrání do copu zapletenou kadeř šedohnědých vlasů stejného odstínu, jaký mám já.

„Memento mori,“ řeknu popravdě. „Povězte mi, prosím, pane Morwoode, kdy se setkám se starší paní Morwoodovou?“ V tu chvíli se teplota v místnosti změní – ve vzduchu rázem panuje zřetelný chlad. „Právě ona mě tu zaměstnala a ráda bych jí osobně vyjádřila vděčnost.“

„Byl ráno nějaký problém?“ Luther mou otázku ignoruje a položí tichým hlasem svou vlastní, přičemž se široce usmívá, jako by mě při něčem přistihl. Nakloním hlavu a on pokračuje: „Slyšel jsem zvýšený hlas, když jsem šel po schodech. Nepoznal jsem ho, proto předpokládám, že byl váš. Snad děti nezpůsobily nějaké potíže?“

„Ne, pane,“ odpovím, nepřiliš rychle. „To byl jen malý problém se spánkem. Cestovala jsem sem velmi mnoho dní, a když jsem se probudila, nevěděla jsem, kde jsem. Myslím, že jsem asi vykřikla. Zítra to bude lepší. Budu se snažit, abych klid ve vašem domě už nerušila.“

„Mám tinkturu pro spaní, kdybyste ji snad potřebovala,“ ozve se Jessamine. Její manžel ji zpraží pohledem.

„Velice vám děkuji, paní Morwoodová, je to nesmírně laskavá nabídka. Dám vám vědět.“ Usmívám se na ně oba. „A teď, jestli je to všechno, mám se věnovat dětem?“

Luther Morwood stroze přikývne. „Moje matka si bude přát vás vidět, slečno Toddová, samozřejmě. Pozve si vás dnes odpoledne.“

„Děkuji vám, pane.“

Odcházím z knihovny a na chodbě slyším šepot. Dám si záležet, abych dveře za sebou rychle zavřela. Albertine, Connell a Sarai tam čekají jako malí spiklenci a z jejich výrazů je jasné, že poslouchali a slyšeli, že jsem kvůli nim lhala. Nabízím jim své ruce: Albertine a Connell mě za ně vezmou, Sarai se mi přitiskne k sukni a obejmě mě.

Kapitola 3

Den ubíhá v rychlém sledu dopoledních hodin: zeměpis, matematika, čtení, psaní. Čtyři předměty zřejmě stačí a nějaký čas potrvá, než zjistím, co všechno se děti doposud naučily. Po obědě cvičíme na zahradě. Děti jsou milé, zdvořilé a zvědavé, alespoň se to tak po prvním seznámení jeví.

Věřím, že se osvědčí jako bohatý zdroj informací, ale příliš se jich nevyptávám, dnes ještě ne. Ne tak brzo. Neudělalo by dobrý dojem, kdyby některé z nich rodičům vylíčilo, jak je slečna Toddová zvědavá. Večer jím s rodinou a zdvořile konverzuji s Jessamine, čas od času odpovídám Lutherovi na otázky – povětšinou se o mě nezajímá a neustále se chová pohrdavě – a dohlížím, aby děti dodržovaly zásady slušného stolování. Starší paní Morwoodová není přítomna ani si pro mě neposlala, ale zatím se na ni neptám, abych jejího syna neprovokovala.

Když večere skončí, nemusím dohlížet ani na koupání, ani na ukládání dětí do postele, protože Jessamine si zakládá na tom, že to dělá sama. Přikývnu a usměji se, když mi to povídá: to jsou střípky vzpomínek, k nimž se děti budou později v životě upínat, malé něžnosti, které matky svým dětem obvykle prokazují. Takové chvílky pak člověka posilují, dávají mu schopnost

nacházet vřelé vztahy a pomáhají, aby byl laskavý k vlastním dětem, až ten čas přijde. Obdobných vzpomínek mám málo, ale *mám* je.

Stejně jako předchozího večera i dnes rozdělala Luned v mém pokoji oheň v krbu, ale koupel mi už bezpochyby nepřipraví. Sedím v křesle a zírám do plamenů, dávám si však dobrý pozor, abych si nic nepřála. Jsou záležitosti, které musím vyřídit, a musím splnit, co jsem slíbila, ale únava mi pronikla až do morku kostí a chvíli potrvá, než se zase zvednu. Nejdřív stáčím koberec, z kabely vytahuji malé páčidlo, přecházím po pokoji a palcem u nohy ťukám na dřevěná prkna, dokud neuslyším dutý zvuk. Pak už je hračkou prkno páčidlem zvednout – je krátké a seříznuté tak, aby dosedlo těsně ke stěně – a potom nad volným prostorem podržet svíčku. Okamžitě si uvědomím, že nejsem první, kdo to udělal. Je tam několik pavučin, trocha prachu, ale ne tolik, kolik by se nashromáždilo za deset let, natož za století; bude to asi méně než rok. Světlo dopadá na nevelký předmět obdélníkového tvaru. Sáhnu pro něj a vytáhnu ho ven.

Je to svazek dopisů převázaný modrou stuhou. Přesněji řečeno o svazek nejde, dopisy jsou jen dva, jeden objemnější, druhý slabší. Mám tedy první záchytný bod pro jeden ze svých úkolů. Rozvazuji uzel a nejprve otevřu ten tenčí.

Dopis tvoří jediný list silného bílého papíru popsany spíše mužským rukopisem. To trhané písmo znám. Druhý je na stejném papíře, na dvou listech, a obsahuje kresbu provedenou inkoustem tak pečlivě a s tolika detaily, že obličej poznávám: Matter Hardgraceová z Akademie a mladá žena v prostínekém hávu, který ale nedokáže skrýt její krásu. Větší verzi právě tohoto

portrétu jsem viděla v kanceláři ve Whitebarrow toho dne, kdy jsem do rukou Mater Hardgraceové skládala slib. V dopisech není nic než běžné tlachy, podrobnosti o počasí, o rozhodnutích učiněných v Akademii a nakonec přání, aby ta mladá žena měla úspěch a vytrvala, aby na ni její teta mohla být hrdá. Psáno laskavým tónem, ano, a nic nenasvědčuje tomu, že tato slova měla být poslední mezi nimi. Pátravě se ještě zadívám na ten nádherný obličej a potom dopisy vrátím tam, kam je jejich majitelka ukryla.

Pod prkny zbývá dostatek prostoru pro tajemství moje i ta její; nejdřív se ale budu věnovat těm svým.

Odemknu kufr, z cestovní kabely vytáhnu sklenici s víčkem, rozbálím ji a zkontroluji voskovou pečeť. Stále nedotčená. Vzdychnu si – a je v tom jak zoufalství, tak úleva –, když ji držím proti světlu a dívám se na ni. Obsah se zjevně pohnul, ale jen proto, že se vznáší v tekutině. Nádobu znovu ovinu starou košilí a potom ji zlehka usadím do úkrytu v podlaze. Z kabely vylovím další tři předměty – kdyby je někdo objevil, znamenalo by to pro mě jistou smrt – a schovávám je také. Prkno zapadne zpátky na místo, nahoru přijde koberec. Nikdo nic nepozoruje, zaručeně.

Mám pocit, že dnes večer budu spát tvrdě, bez obav, že nějaký neočekávaný návštěvník najde v mém majetku něco nepatřičného. Zítra večer si pořádně vybalím, rozmístím své věci do šatníku a toaletního stolku a požádám Burdona, aby Eli kufr odnesl tam, kam taková zavazadla ukládají. Pak už tady budu nadobro usazena na tak dlouho, jak bude třeba.

Ale nyní se v kabele dostávám ke stříbrné lahvi. Nedotkla jsem se jí už celé týdny, šetřila jsem si ji, uchovávala jsem ji

v zásobě jako lakomec. Zkontroluji svůj odraz v zrcadle – upravená, nezajímavá – a vydávám se dolů do kuchyně.

Je nezvykle prostorná, s klenutým stropem, který sahá tak vysoko, že se ztrácí ve stínech. Neobvyklé. Na ni bez dveří navazují další místnosti a kamenné schodiště, jež podle všeho vede dolů do sklepa. V širokém krbu plápolá oheň, příborníky jsou plné porcelánového a kameninového nádobí, u velkého otlučeného stolu stojí na jedné straně několik židlí různého původu, na druhé lavice. Dvojitý kamenný dřez je hluboký a na žebříku upevněném na stropě visí měděné hrnce. Teplo sálající z ohně ohřívá velké dlaždice na podlaze.

Paní Charltonová má vlasy stále zcela černé, jen na spáncích se stříbří pár pramínků. Nosí je stočené do volného drdolu. Je ztepilá, má silné kosti, avšak žádný tuk. Velké ruce vypadají, že by snadno dokázaly zakroutit krkem slepici, ale právě teď v nich drží rámeček s jemnou výšivkou. Sedí u stolu, jehož povrch zjizvily sekáčky a nože a který je pokrytý barevnými skvrnami od jídla, které se na něm připravovalo. Tři lucerny svítí paní Charltonové pod ruce. Na dosah má cínový hrnek s čajem, z něhož stoupá pára. Osloví mě, aniž by vzhlédla: „Dobrá večer, slečno Toddová.“

„Dobrá večer, paní Charltonová.“ Ještě nikdy jsem ji neviděla, i když jsem jedla, co uvařila, ale už jsem pochopila, že domácnost je dobře vedená. „Těší mě, že vás poznávám.“

Nedodávám *konečně* ani žádnou jinou pošetilost.

„Co pro vás mohu udělat, slečno?“ Stále ještě nezvedá oči, dál propichuje batist jehlou a protahuje jasně červenou nit, aby se na něm objevila růže.

„Krásná práce, paní Charltonová.“

„Umíte vyšívát, slečno Toddová?“

„Sotva dovedu zaštopovat ponožku, vlastně jsem tak nešikovná, že bych přitom nejspíš omdlela kvůli ztrátě krve,“ odpovím a ona si odfrkne. „Smím se k vám připojit?“

Mávne rukou: *Prosím.* „Dala byste si trochu čaje? Právě jsem ho uvařila.“

Sedám si proti ní, zvedám plochou lahev a zlehka s ní třepu. „Napadlo mě, jestli byste si třeba nedala něco ostřejšího?“

Zvedá obočí, jako by se rozhodovala, jestli se mnou má ne-souhlasit.

„Je to malinová pálenka,“ dodávám s úsměvem. „Šetřila jsem si ji na nějaký dobrý den.“

„A ten byl dnes?“

„Nejlepší za dost dlouhou dobu.“ *A to nelžu.*

Paní Charltonová odloží výšivku a zvedne se. Z příborníku vezme dvě kvalitní sklenice z foukaného skla a na talířek připraví sušenky. Nalévám štědře, i když k další lahvi tohoto ročníku se už nedostanu. Přitukneme si, popřejeme „Na zdraví“ a křišťálové sklo melodicky zazvoní. Ustrkeme a vzdychneme si.

„Bože, ta přišla vhod.“ Paní Charltonová se opře zády o židli.

„Dar od starého přítele,“ řeknu. *Což není ani úplná pravda, ani úplná nepravda.*

„Báječná.“

Několik chvil ticha, přátelského mlčení. Nebudu pokládat příliš mnoho otázek, ale popovídat si se ženou ze stejného domu je radost i nutnost. A kde jinde než v kuchyni? Našlo by se snad někde lepší místo? Jenže jak začít?

Usnadní mi to. „Jak jste se sem dostala, slečno Toddová. K nám je odevšad daleko.“

„Tarn je slušně velký, myslím, a lidé hledají zaměstnání, kde se dá, paní Charltonová.“

„Pravda, pravda.“

„Byla i jiná volná místa, i ve městech, která kypí životem,“ navážu, „ale právě ta odlehlost mě zaujala. Ve městě už jsem žila, ve Whitebarrow, a dlouho, takže Morwood je příjemná změna.“

„Jistě. Co potřebujete, v Tarnu najdete. Je soběstačný. Ale tady jste daleko od většiny věcí a někdy je to otravné.“

„Vy nejste odsud, paní Charltonová?“ Nalévám jí znovu a zbytek malinovice nechám pro sebe. Sušenky jsou sýrové, výrazné a vynikající, i když se drobí.

Potřeše hlavou. „Už tu budu skoro jedenáct let. Přišla jsem se slečnou Jessamine, když se vdala.“

„Aha.“

„Byla jsem její chůva, když to byl ještě malý osiřelý drobeček bez matky.“

„A vy jste nemohla přenést přes srdce ji opustit?“

„V domě v Bellsholmu už pro mě jinou práci neměli – paní je jedináček, víte, proto jsem prosila jejího otce, aby mě poslal s ní. Byla jsem její osobní komorná, a když stará hospodyně zemřela, vedení domácnosti tak nějak přešlo na mě.“

„Takže jste z Bellsholmu?“ Zním ho: slušně velké přístavní město na březích řeky Bell, po vodě tam míří spousta obchodních lodí a po souši kupecké karavany, je to křižovatka, kde se čile obchoduje a odkud se zboží posílá mnoha směry. Mají tam malé divadlo s úžasnou hrací skříní, která baví obecenstvo každý pátek večer; slyšela jsem ji. Lidé si na víkend dělají plány, že tam pojedou, poslechnou si hudbu a potom zůstanou několik dní. Jako v lázeňském městě tam rychle přibývají pěkné hostince,

které ubytovávají turisty zblízka i zdaleka – a obvykle je varují, aby nezacházeli příliš blízko k zákrutu řeky, kde plavou rusalky, zpívají árie a snaží se málo obezřetné návštěvníky vlákat do vody.

„Ne, ne. Narodila jsem se ve vesničce Tintern a byla jsem tam velmi krátce vdaná. Manžel umřel v době moru, stejně jako naše právě narozená dcera. Já přežila. Vydala jsem se do Bellsholmu a našla jsem si tam práci – slečně Jessamine byl tehdy rok. Jako by ji osud pro mě předurčil.“ Láskyplně se usmívá.

„Myslím, že jsem o Tinternu slyšela...“ Zamračím se a snažím se něco vydolovat z paměti.

„Je malý, moc už z něj nezbylo. Za starých časů tam bývala odborná škola, kde učili, jak zhotovovat panenky.“

„Nebývaly to ty hračky, co v sobě měly kousíček duše?“ zeptám se.

„Ano! Ženy je odřezávaly od svých vlastních!“

Panenky vypadaly jako živé, i když to bylo jen zdání. Ale církev právě kvůli tomu cech zhotovovatelek panenek rozpustila, pronásledovala každou, která v práci pokračovala, a upalovala je jako čarodějnice. „Viděla jste ji? Tu školu?“

„Zničili ji dávno předtím, než jsem se narodila. Babička mi mnohokrát vyprávěla o dnu, kdy shořela, o mužích v purpurových hávech, kteří si přinesli pochodně a dali si záležet, aby plameny všechno pohltily. Včetně poslední ženy, která panenky uměla dělat, a všech jejích učenek.“

Myšlenky mi zalétly k matčinu varování, že kdo se od ostatních liší, skončí na hranici nebo jako utopenec. Prostě podotýkám: „Ztracené umění.“

Ztiší hlas. „Slečna Jessamine měla jednu z těch zlatíček – byla prastará, zděděná po prababičce z kdovíkolikátého kolena.“

„Co se s ní stalo?“ zeptám se. Lidé je museli odevzdat; psi Boží dohlíželi na hranice, kde panenky s dušičkami pálili. Často jsem myslela na to, jestli ty, které je zhotovily, ten oheň cítily, ať už byly kdekoli. Jestli ještě žily.

Paní Charltonová se odmlčí na tak dlouho, že si myslím, že neodpoví. Ale potom: „Moje slečna ji hodila do krbu. Začala... se jí bát.“

Oheň, tolik ohně.

„Ach. Inu, děti jsou někdy vrtošivé,“ podotýkám, jako bych nevěděla svoje. Jako bych nevěděla, že mnohé z podivností, které děti vidí, jsou skutečné, že odlišnosti na ně vyhlížejí ze tmy, protože vědí, že dospělí malým nenaslouchají. Nezminím se, že jednu z těch panenek jsem viděla v soukromé sbírce ve Whitebarrow, která patřila mrtvé ženě. Nikdy jsem se jí nedotkla, protože mě znervózňovala. Církev jim říká *zlatíčka s duší*, ale bývaly to prostě hračky pro bohaté děti, tak bohaté, že jim je jejich rodiče mohli nechat zhotovit. Dnes už se zřídka kdy najdou dokonce i v univerzitních knihovnách nebo významných muzeích.

Spolknu zbytek pálenky, ale příliš rychle, než abych ji stihla ocenit. „Myslím, že teď si dám ten čaj. Ne, nevstávejte.“ Vezmu z příborníku – ne z toho, kde je kvalitní porcelán – druhý plechový hrnek a vrátím se ke stolu. Nalévám si a dolévám paní Charltonové. Právě zase usedám na své místo, když se otevřou dveře na vzdáleném konci kuchyně. Slabé světlo z kuchyně proniká ven a otevírá se přízračný pohled na zeleninovou zahrádku, několik málo řad záhonů s bylinami, kde už dozrála poslední letní zelenina. Potom vše zakryje obrovská postava a dovnitř vpochoduje Eli Bligh.

Paní Charltonová si ho nevraživě měří, ale on se jen široce usmívá. Opatrně a zdvořile pokládá na stůl dva králíky, jako votivní oběť. Na mě se dívá přezíravě a já na něj zírám odvážně jako lev, aby věděl, že mi na tom ani za mák nezáleží.

„Budete se muset snažit ještě víc, aby to vydalo na všechnu tu práci na koberci, který jste zničil, Eli Blighu,“ žehrá hospodyně, ale z jejího tónu poznávám, že už mu téměř odpustila. Připadá mi, že ho má ráda, a nevím, jestli by to mělo zlepšit můj názor na něj, anebo zhoršit mé mínění o ní.

„Kolik ještě, paní Charltonová? Čtyři? Šest? Osm?“

„Pryč odsud,“ vyhání ho a on jde ven do tmy. Nějaké otázky bych ještě měla, ale myslím, že na jeden večer jsem se už dozvěděla dost. A kromě toho jsem unavená.

„A co vy, slečno Toddová?“

„Asher, prosím. Říkejte mi Asher.“

„V tom případě jsem Enora,“ řekne.

Usmívám se. „To, myslím, nedokážu.“ Něčím mi nahání hrůzu, a tak si nedovedu představit, že jí tykám a oslovuji ji křestním jménem. Krčí rameny, ale vypadá trochu potěšeně; zřejmě si to vykládá jako projev úcty. Pokračuji. „Narodila jsem se ve Whitebarrow a tam jsem vyrostla. Moje matka je dva roky mrtvá, otce neznám a žádný jiný příbuzný se ke mně nehlásí. Protloukala jsem se, jak to jen šlo, vzala každou práci, která přinesla dost peněz na živobytí, potom jsem našla zaměstnání u Mater Hardgraceové v její Akademii a díky tomu jsem tam mohla studovat. Naučila jsem se, co jsem mohla, a ona, ředitelka, ke mně byla laskavá. Ptala se mě, jestli zůstanu a budu tam učit, ale já jsem neměla chuť učit dospělé. Upřímně řečeno, lépe mi to jde s dětmi.“ Ne mnoho z toho je pravda, ale zní to hodnověrně.

„Chudinko, sama samotinká ve světě,“ polituje mě smutně.

Usmívám se. „Takových jako já je mnoho a dovedeme si docela dobře poradit. Máme své sny a touhy. Podaří se nám dosáhnout toho, co si přejeme, o tom nepochybujte.“

Dlouho se na mě upřeně dívá, potom přikývne. „Věřím, že ano.“

„Dobrou noc, paní Charltonová.“ Zvednu se.

„Dobrou noc, Asher Toddová.“

Kapitola 4

„Tohle je Andělský dub!“ vykřikne Albertine a vzrušeně ukazuje.
„Tady na tom místě byli poraženi zlí lesní vlci!“

„Opravdu?“ zeptám se a snažím se potlačit svůj skepticismus, aby v mém tónu pokud možno nebyl znát. Měla bych vědět – a skutečně to vím velmi dobře –, že na světě je mnohem víc věcí, než lidé tuší. Ten dub je obrovský, jeho větve se rozprostírají do úctyhodné šířky a zvedají do výše a listy právě mění barvu ze zelené na zlatou a ohnivou. Brzy opadají a zanechají jen holou kostru.

Horské jezírko není nijak velké, ale jak mě Burdon varoval, je dost hluboké na to, aby se v něm člověk utopil. Když se prsty dotknu hladiny, zjistím, že voda je studená jako led. „Dávejte na děti pozor,“ kladla mi na srdce paní Charltonová, když mi dnes ráno dávala piknikový koš, jako bych právě to neměla v popisu práce. O dětech toho možná moc nevím – i když to ona netuší –, ale přinejmenším tohle si dobře uvědomuji. *Nedopusť, aby se utopily.*

Na opačné straně vesnice se u pěkného potoka rozkládá park, ale my jsme se raději rozhodli udělat si piknik u kostela, k němuž je to od ostatních stavení takový kus cesty, že to skoro

působí dojmem, jako by se při jeho stavbě úmyslně pokusili mezi ta dvě místa vložit značnou vzdálenost. Ale od horského jezírka, po němž se Tarn jmenuje, je to sem pár kroků. Venkovský domek z šedého kamene, v němž bydlí kněz, vyhlíží uboze. Sedíme pod dubem hned u hřbitova; děti sice na sluníčku odložily kabáty, ale když se zvedne vítr, je chladno. Můžeme se opírat o nízkou kamennou zídku, která hřbitov obklopuje. Vypadá zaplněně, náhrobní kameny se tu naklánějí v různých úhlech jako špatně vyrostlé zuby. Jestli lidé nepřestanou umírat, bude se muset rozšířit. Oči mi co chvíli nervózně zaletí směrem ke kostelu. S očekáváním, to musím přiznat. Obtížně polknu a snažím se nezírat.

Albertine vidí, že jejímu tvrzení o porážce lesních vlků nevěřím – jsme spolu čtvrtý den a ona je vnímavá. Proto se odhodlaně přiblíží ke kmeni. „Vidíte? Ty stopy tady zanechali vlci, než utekli.“

Jsou tam stopy po drápech, ano, a v takové výšce, že by je mohli zanechat vlci, ale jsou čerstvé; tak čerstvé, že z rýh v kůře stále ještě prosakuje míza.

„A tamto,“ dodává vítězně a ukazuje na velký kámen neda-leko v poli, „je ten poslední vlk. Ten dobrý kněz ho proměnil v kámen.“

Není pravděpodobné, že by kněz dokázal čarovat, ale v jednom má Albertine pravdu: balvan se doopravdy nápadně podobá vlkovi, který se plíží pryč. Přikyvují, abych skryla úsměv, a dál mlčím: jestliže poslední vlci byli zabiti v mlhách času a paměti, co v tom případě zanechalo tyto škrábance? Nepoložím tu otázku nahlas, úplně stačí, že mě znervóznila. Vzpomenu si na toho záhadného tvora, který mě sledoval podél příjezdové

cesty v můj první den, a potom ji odložím ad acta k pozdějšímu prozkoumání.

Dnes dopoledne jsme se toulali po městě pod záminkou lekce o jeho výstavbě, ale ve skutečnosti to byla příležitost, abych se o něm dozvěděla víc. Doufala jsem, že dětem třeba uklouzne něco, o čem by se dospělí nezmínili, ale ony si zatím udržují jistý odstup. Jsou poněkud odměřené – stále se mě, myslím, snaží odhadnout. Nebo je to tím, že jim matka připomněla, aby se chovaly obzvlášť vzorně, když opouštíme panství. Anebo snad – jen snad – jim utkvěl v paměti ten můj výbuch při našem prvním setkání.

Urbanismus se ukázal poněkud nad možností Sarai, jež zato ale projevila značný talent při určování rostlin a hub a jejich kreslení, včetně květín a listů (zatím nepíše, to ještě nezvládá). Učím ji jejich oficiální jména a ona mne na oplátku ta místní. Když ukázala na zvláštní květinu karmínové barvy, která roste na nejstarších hrobech, a řekla „krvavé zvonky“, byla jsem bezradná; nic podobného jsem doposud neviděla. Musím se na ně pořádně podívat někdy později, až tomu nikdo nebude věnovat pozornost. Sarai měla očividně radost, že mě mohla taky něco naučit. Teď už máme deku rozloženou v bezpečné vzdálenosti od horského jezírka a koš s obědem rozbalený. Výuka pro dnešek skončila. Sarai se mi stočila k boku, chlapec leze na strom – „Zůstaňte na dolních větvích, Connelle!“ – a Albertine vedle dubu tancuje.

„Pojďte se najíst!“ volám je. Connell poslechne rychleji než jeho sestra.

„Takže v lesích jsou vlci?“ nadhazuji a Albertine si klekne na deku, přičemž sendvič popadne způsobem, který, to vím jistě,

by její matka považovala za nepatřičný. „Teď mi celý ten příběh můžete vyprávět, slečno.“

Albertine rychle žvýká z obavy, aby se toho neujal někdo ze sourozenců a nezkazil to, a pak hlasitě polkne. Zkříží nohy pod růžovou sukní, narovná se, sepne ruce v klíně a mírně nakloní hlavu k rameni. Někdo ji naučil, *jak se má vyprávět*, ten způsob poznávám. Bolí mě z toho u srdce, protože mi to připomíná, jak moje matka seděla na kraji mé postýlky, když jsem byla malá – tehdy stále ještě mohla dýchat –, a chtěla mě pobavit. Slýchala jsem příběhy o dívenkách, z nichž se staly královnou, o čarodějnicích, které létaly, o chlapcích proměněných ve vlčata; když mě opravdu chtěla vyděsit, líčila mi, jaké to bylo v jejím domově a co se tam přihodilo.

„Kdysi, pokaždé, když jsem o tom slyšela, žila byla rodina, která vlastnila zdejší půdu. Měli jiné jméno než my a všichni už ho zapoměli, protože byli zlí. Tak zlí, že se rozhodli jednou za rok proměnit ve vlky. A potom jen tak pro zábavu lovíli lidi z vesnice. Ti byli bezradní a mysleli si, že tak to zkrátka na světě chodí a že jejich osudem je přinášet oběti. Ale potom přišel dobrý kněz.“

Snažím se nedat najevo, že tomu nevěřím (pes Boží by nechtěl, aby přinášeli oběti čemukoli jinému než církvi), ale Sarai zavýje jako štěně, což mě rozesměje. Abych to zakryla, přikývnutím ji pobídnu. Albertine si uhladí šaty a pokračuje.

„A ten kněz se zlými vlky v lesích bojoval, a i když byl vážně zraněn, dobrý Bůh ho zachránil a on nakonec zvítězil. Zbývalo už jen jedno zvíře, velká vlčice. Kněz ji proklet a proměnil v kámen. Potom zvolil nejmocnější rodinu v okolí a svěřil jí do správy půdy a zdejší lidi.“ Usměje se a závěrečnou formulací

příběh dokončí. „To je příběh, který jste si chtěla vychutnat, a ať byl kyselý, nebo sladký, teď je u konce.“

„A ten začátek, *bylo nebylo*, to bylo před námi?“ ptám se a hned si přeji, aby mi ostré vlčí zuby ukously jazyk dřív, než jsem to vyslovila.

Naštěstí je to dítě příliš soustředěné na sebe, než aby se pozastavilo nad tím, co mi uklouzlo, takže mě Albertine jenom opraví. „Před *námi*, Morwoodovými. *Námi*,“ zdůrazní. A proč by se nad tím měla dál zamýšlet?

„Kdo vám ten příběh vyprávěl?“

„Tib Postlethwaiteová, když se o nás kdysi starala, než jsme dostali guvernanku.“ S Tib jsem se tuhle setkala, zavrčela na mě, když přinášela mléko, a Burdon nás představil; bohové, pomáhajte každému dítěti, jehož vzdělání bylo svěřeno do jejích rukou! Slyšelo jen příběhy a pověry. Hm, možná jsem jí jen nebyla sympatická, jenže myslím také na to, jak Albertine uhnula očima, když řekla slovo „guvernanka“. Měla bych se teď vyptávat na tu, která tu byla přede mnou? Ne. Ještě ne. Je příliš brzo.

„Vyprávěla jste to báječně, Albertine.“

Zčervená při té pochvalě a rozhlíží se, kde má sendvič, který odložila. Než dovyprávěla, bratr jí ho snědl, proto jí podám další. Právě chci položit jinou otázku, když se zpoza Andělského dubu ozve hlas.

„Slečno Albertine, takové příběhy byste neměla vyprávět. Víte, že vaší matce se nelíbí.“ Objeví se Eli a opírá se o kmen. „Kromě toho jsou pro ignoranty.“

Albertine zrudne ještě víc, prve potěšením zrůžověla, nyní jí tváře doslova hoří.

„To je směšné!“ namítnu a přeji si, abych neseseděla; Eli je tak obrovský, že se nade mnou tyčí. „Je to prostě jen pověst. Příběhy nikomu neuškodí, nikdo je nebere vážně. Přinejmenším nikdo, kdo to má v hlavě aspoň trochu v pořádku.“

„Aspoň trochu, říkáte?“ Natáhne dolů dlouhou paži a v koši loví sendvič; musím odolat pokušení vyrazit mu ho z ruky. Skopové, sýr a chléb zmizí na tři kousnutí. „I tak, proč vyprávět příběhy, které z kněží dělají hrdiny?“

Tomu se nedá vytknout nic a snad mi to vidí na očích, protože se usmívá. Potom kývne směrem ke kostelu. „Exponát A.“

Na schodech se objeví shrbený muž. Má purpurový talár, i když jeho barva věkem vybledla natolik, že je téměř stejně lila jako můj šeríkový pokoj. Dodává knězi nádech lehkomylnosti, která je v kontrastu s jeho výrazem, mírně řečeno nepřátelským. Ale vím dost na to, aby mi bylo jasné, že pouhý venkovský kněz nemá právo nosit takový odstín – neměl by se ukazovat v ničem jiném než v hnědé. Hrdlo se mi stáhne, když ho vidím. Nevím, co jsem čekala. Kdysi možná pohledný byl – docela jistě –, ale hořkost nad ztrátou toho, na co měl podle svého názoru nárok, jeho obličej proměnila v kámen. Zvedá pěst, zamává s ní a vykřikne: „Tohle je místo Boží!“

Než se zmůžu na odpověď, Eli křičí: „Zdejší půda patří Morwoodovým a tohle jsou Morwoodovy děti. Pokud si chcete stěžovat, vy starý havrane, dojděte si do panského domu! Sám víte, kolik sluchu vám tam dopřejí!“

Pes Boží dopáleně zasupí, znovu máchne pěstí, ale Eli jen zkrříží ruce na prsou, zaujme pevný postoj a zírá tak dlouho, až se kněz zase odšourá zpátky. Nastane chvilka ohromeného ticha, potom se děti začnou zajíkat smíchy. Nutím se, abych se

k nim přidala. Smích pomáhá zahánět pocit napětí v mé hrudi, ale nemůžu si pomoci, postava kněze mi přetrvává před očima jako namalovaný obraz: vlasy kdysi tmavé, nyní šedé jako žula, shrbená postava, tíha zklamání. Jaký jsem očekávala, že bude, až ho poprvé zahlédnu?

Odtrhnu od něj pozornost a dívám se na své svěřence: holčičky se válejí smíchy a Connell na Eliho zírá s neskrývaným obdivem. Guvernantka dbalá svých povinností by jim vyložila, že se to nesluší, že je špatné se tak chovat. Domluvila by jim, aby si vážili starších a zbožných, kteří můžou člověku zkomplikovat život, pokud to nedělá. Ale já skutečná guvernantka nejsem – *máš k ní dál než na Měsíc*, podotkla by moje matka potěšeně a zároveň kriticky.

„Určitě ho tam nahoře vyslechnou,“ podotkne Eli ironicky. „Nicméně je velká šance, že šel dovnitř pro svěcenou vodu, aby nás jí polil. Nejlepší bude se odtud vytrahit.“

Asi za pět minut se zeptám, a schválně tak hlasitě, aby Eli Bligh kráčející před námi nemohl předstírat, že mě neslyší.

„Nebyl by pes Boží v zámečku vítán?“

Eli s opovržením odpovídá: „Dlouho je v nemilosti, už od té doby, co jsem byl ještě kluk. Ačkoli pán a mladá paní chodí na mši, když se jim zlíbí, stará paní,“ zakašle a s rychlým pohledem na děti se opraví, „tedy paní Morwoodová starší a církev spolu očividně měli nějaký nikoli zanedbatelný spor.“

Mám sto chutí se na to dál vyptávat, ale před vnoučaty staré paní Morwoodové bude lepší držet se zpátky. Eli si to zjevně

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Trnitá cesta***.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.